

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

БРОЈ 10 септ.

Директор А. ЈОВАНОВИЋ

БРОЈ 10 септ.

АУСТРИЈА И БУГАРСКА

Бугарски лист „Мир“ од 19. августа доноси у целини говор грофа Тарновског, приликом рођен дана Франца Јосифа, који у кратком изводу гласи: »Срећан сам што ми се даје прилика да поздравим владоца земље, чије нас гостопримство радује. Више од 5 година у бурним временима, будући због мисије у тесним односима са политиком Бугарске, ја сам имао прилике више него други, да се дивим доследности, којом је »цар« Бугара водио целу судбину свог народа. Провиђене је хтело да један такав господар седи баш на бугарском престолу; као што је снажна бугарска раса, да би могла да се уздигне имала потребу за једним тако великим вођом, тако је и »цар« Фердинанд, да би манифестовао потпуну своју генијалност требао да постане вођом једним народом који је обдарен необичним способностима«.

У овим тешким и критичним данима по Бугарску, гроф Тарновски који је скоро пет година директор бугарске савести и политичке оријентације, сматрао је за дужност да, можда и последњи пут, покаже томе народу своју лукаву оданост.

У времену, када је благодарни јаком утицају велике Русије, бугарски народ дошао у неколико дознања да је света дужност ослободити од турског јарма своје сународнике у Тракији и источној Македонији, и када је уз помоћ нашу остварио своје придентастичке аспирације, гроф Тарновски је развио, по налогу из Беча, сву своју политичку и дипломатску способност да осујети те фаталне, по аустроугарске интересе, намере. Ова је, благодарни простоти, недоследности и неспособности бугарских политичара, узео директиву у своје руке и Бугарска је од овда постала дефинитивно извршно средство германских тежњи. Она је, разуме се, радио, у договору са краљем Бугара, која апсолутно ништа не важе за тај народ, а који је међутим својом дрскошћу и перфидношћу успео да располаже како хоће судбином Бугарске. У осталом, Фердинанд је, познато је свима, по изричној жељи

немачке дипломатије, дошао на бугарски престо под извесним условима, чији су се резултати испољавали у току његовога рада. Мисија му је поверена и он као окорели Немац, извршава свој задатак до краја на низак и подао начин. Бугарски народ лишен логике, самосталне иницијативе и потребног му резонанца а необично обдарен ниским способностима т. ј. истим особинама као и његов суверен, није био у стању да се оријентира и да се прилагоди ономе зашта није дорастао. Она је стварно остао прост, вероломан и даваљ, али је примио привидну изглађеност која му врло често смета.

Колико ироније и подлости има у изразима аустријског дипломате кад каже да је *Провиђење* хтело да један суверен са таквим врлинама буде вођ једне тако храбре расе! То је бугарској маси и њеној надутој шовинистичкој интелигенцији ласкало, јер она, као што рекосмо, и не жели да разликује истину од неистине, искреност од подлости, а још мање да схвати битне своје интересе.

Таква је неморална концепција бугарском народу урођена, јер она од дана свога ослобођења није се старала да самостално мисли и да прими са стране оно што је корисно по њено развиће и што може да прионе њеном менталитету. Злогласни Кобург који је сео на бугарски престо, уз припомоћ германских агената, без бојазни и скрупула ефикасно је делао и са успехом остваривао постављене му услове. Благодарни својој подлој акцији и бугарским душевним особинама успео је он да од бугарског народа створи оно што му је требало за остварење општих немачких аспирација. Али свима тим незаконитим преступима има краја.

Гроф Тарновски, видећи да је општа пропаст централних сила на помолу, услед чега је његов углед почео да опада, знајући да Бугарска, у даном моменту, по својственом обичају, може и да их изда, постарао се да ласкањем и претварањем одржи ту грубу нацију у пријатељству. Али је стварност невољна. Као што је Аустро-Угарска била спо-

собна да не бира средства у остварењу својих тежњи, тако је и Бугарска исте способности, пошто је имала учитеље те врсте, да у даном моменту напусти своје дојучерашње пријатеље.

Према томе право је, да ове две државе, будући аномалије у Европи, буду кажњене због нехуманитарних изгредџа тако, да доцнија покољња говоре о њима само са таушњем.

Политичке вести

Атина. — Министарски савет који је јуче сазван, дискутовао је врло дуго о политичкој ситуацији.

Атина. — Грчки се је краљ јуче договарао са Дамјаносом о мерама које треба предузети против маринских официра.

Атина. — Посланици сила Споразума држали су седницу у француском посланству.

Атина. — [Изгледа да Споразум неће више предавати ноту грчкој влади.

Атина. — Канцелар Бетман Холвег на првој седници у Рајхстагу признао је пораз немачке војске на фронту Соме. Изјавио је да му је жао што Савезници одбијају да се дискутује о миру.

Атина. — „Естија“ јавља да су извесни министри мишљења да Грчка интервенише на страну Споразума.

Амстердам. — Влада Сједињених Држава позвала је свога посланика из Берлина. Он је примио наредбу да одмах напусти варош. Упитан од новинара, посланик је одговорио да ће се вратити на крај децембра месеца. Немачка штампа живо коментарише његов неочекиван одлазак.

Страна штампа

Ратна ситуација

«Трибин де Женев»: «Страховити ударци, које Англо-Французи изводе на Соме, са повременим прекидима надмашују у силини и с обзиром на резултате све што су Немци у току целе своје верденске акције учинили».

«Штрасбургер Пост»: «Последњих дана битка на Соме достигла је степена највеће огорчености. Њен дивовски карактер превазилази све, што је се досад изводило».

«Тајмс»: «Оно што нарочито карактерише ратну ситуацију немачку на свима фронтима јесте неоспоран факат, да је непријатељ свуд сведен на дефанзиву. Он, до душе, покушава да изводи нападе на положаје Вердена, врши бесне противнападе јужно од Соме, на левој обали Двине,

на Гвилој Липи, на златној Липи, и на Карајавки. Он се чак труди да извуче користи у Добруци за своје савезнике Бугаре и Турке.

Упркос сему томе општа иницијатива борбе чврсто је у рукама Савезника. Непријатељ се потискује на истоку и западу: на Сочу, у Ерделу, на Кавказу. И његов отпор стаје га тешких жртава, које га све већма исцрпљују».

«Пестер Лојд»: «Бугарско-немачка офанзива у Добруци имала је за циљ да осујети дивовску офанзиву Руса, коју они припремају против Бугарске и која ће за неколико дана пренети кулминациону тачку ка Дунаву и Дабруци».

«Дејли Телеграф»: «Аустрија је сад већ рушевина, а Немачка је готово упропастила своје резерве најпре пред Верденом, затим на Соме, где се огорченим отпором труди да избегне пропаст. Ту јој је последња нада. Немци су сад привуђени, да врше противнападе гледајући како надмоћност Савезника над њима расте сваки даном све већма, и у људима и у топовима. Могућан је само један исход рата и Савезници сад знају, да је награда њихових напора осигурана.

«Цејт»: — «Напади у масама које је вршила седма руска армија генерала Чербачева против Ботмерове армије принудила је ову да напусти више тачака сектора Двестар—Брезани који је имала да брани и да се повуче на своју другу линију. Наш фронт прелази Златну Липу код Носова. Десно крило Ботмерове армије потиснуто је на зап. обалу код Хорозанке. Центар и лево крило, који су били ист. од реке мрпали су се повући под притиском Руса да би исправили фронт. Армија Бем — Армоли пак досад је одржала своје десно крило сев. од Зборова, на линији Тарнопољ—Лавов.»

Грчка штампа

«Фос»: Предлози које ће атинска влада поднети Споразуму показују да је мањина издајства довела оне у Атини до такве забуне да већ не могу више признати ни најелементарнији осећај стварности.

Говоре о изласку из неутралности са роком растегљивим и под условима који запрепашћују својом бесрамношћу, док се међутим налазе пред стањем нужности пред којим се хтели не хтели морају покорити немајући више снаге ни да расправљају ни да опонирају.

Споразум није тражио излас Грчке, нити је на њ гледао као

ПРЕТПЛАТА ИЗНОСИ:
Месечно 3 франка тромесечно 9 франка,
годишње 36 франка

ЦЕНА ОГЛАСИМА:

Свети огласи 0-20 фран. од петитог реда, већи огласи по погодби. Новац се поште државних монетарних и дипломатских ваступиштем.

ЛИСТ ИЗДАВИ СВАКИ ДАН ПО ПОШТУ

Пошту слази преко Краљ. Срп. Ген. Консулата у Солуну

РУКОВИСИ СЕ НЕ ВРАЋАЈУ

Сваки рекламације Коломбо улица бр. 33 Salonique

Поједини бројеви се могу добити у Солуну код редакције „Друштво грчке штампе“ ул. Булгарског бр. 5, близу главне поште.

на војни догађај. Споразум је тражио да добије стварне гаранције безбедности за своје балканске операције од стране једне државе чија је политика била готово отворено непријатељска према њему. И кад је тај излас предложила грчка влада, Споразум је одговорио да прима излас Грчке из неутралности али под условом да Грчка одмах објави рат Бугарској, јер би та објава рата била оно поуздано и стварно обезбеђење за којим је Споразум тежио,

И тако је питање постављено врло јасно и врло просто. Споразум треба да добије тражено обезбеђење. Али да би га дала, атинска влада нема другог начина него да објави рат Бугарској, — јер нико више нема поверења у обећања људи чија је цела политика према Споразуму била сама лаж, лицемерство, обмана, непријатељство. И према томе јасно је да, помоћу предлога о року и условима, влада само хоће да добије времена, да одложи опасност којој би се изложила одбивши захтев Споразума о објави рата Бугарској, јер ови њени захтеви у ствари то значе, одбијање оног захтева.

Али је Споразум на сто начина, јасних и за слепце, показао да није више расположен да га варају. А Атина ће се ускоро уверити да се залудо труди да понова обмањује. И грчки народ овога пута не може ништа живље желети него наставак оних мера Сила заштитница којима ће се воспоставити погажени уставни режим и сачувати јединство па и сачуваност слободног и неослобођеног дела народа.

Јер, нажалост, наставак издајничке политике и после одласка Венизелоса, Кундуриотиса и најславнијих грчких патриота показује да ће се само силом моћи уклонити издајничке руке којима постојеће стање дави грчки народ. Ако та сила не дође споља, онда је Револуција мора сама и то хитно дати, прибегнувши куражно и братском њвропролићу, — које ће, у осталом, бити ограничено, јер је већ цела ова Грчка у револуцији, а и оно мало грађана и војника из Старе Грчке који су још под хипнозом издајства пробудиће се и бацити оружје од ужаса кад види да им се наређује да ударе на браћу коју воде Кундуриотис, Христодулу, Дангис, Мосхонулос, Јоану, Параскевопулос, Зимбракадис, Метеопулос и други храбри официри које смо познали као хероје за време македонске борбе и по бојним пољима у Епиру и Македонији.

...ко будемо принуђени да по-
јемо на Атину одавде и са Кри-
та, нека нико не сумња да ће
нас наша браћа из Старе Грчке
дочекати са цвећем а не метцима.
Али машта се десило, треба да

се спремимо за велике одлуке.
Јер никаква одлука није опаснија
од продужена данашњег стања.
(Цео уводни чланак од 17. о. м.)
Пол Луј.

СА РАТНИХ ФРОНТОВА

Са нашег фронта

Содун, 18. септемара
Српске су трупе заузеле све
непријатељске положаје на Кај-
макчалану. Ове су повратиле
један топ и 3 машине за баца-
ње бомби које су изгубиле при-
ликом бугарског напада. Запле-
неле су једну комплетну брдску
батерију и заробиле врло много
војника који припадају пуковни-
ма из три разне дивизије.

Енглеске трупе прелазећи ре-
ку Струму заузеле су села Ко-
мардан и Каразадки. Заробиле
су 100 војника. Један бугарски
протав напад одбијен је арти-
леријом. Енглеске трупе посте-
пено напредују.

Румунски коминике

Букуре шт, 18. септембра.
На северном и северозападном
фронту воде се борбе. У тим бор-
бама заробљено је 600 војника.
После тродневне борбе наше
трупе код Сибиња, које су биле
нападнуте са свију страна, одби-
ле су непријатеља који је напа-
дао са југа. Наши су се одреди
повукли на југ. На јужном фрон-
ту спречили смо покушај непри-
јатељског искрцавања код Ко-
рабије. У Добруци артилеријска
ватра.

Француски коминике

Париз, 18. септ.
На фронту Соме најје било пе-
шачке борбе. Јака артиљеријска
ватра на сектору Ранкур-Буша-
вен. На осталом фронту ништа
значајније.

Изјава ген. Брусглова

Париз, 18. септемб. а.
Дописник "Журнала" у Пе-
трограду телеграфисхе сле-
дећу изјаву генерала Бру-
сглова:
„Величанствен успех који
смо задобили, није важан
толико због заузећа тери-
торије колико због броја
непријатељских војника које
смо онеспособили. Ми смо
у току од 4 месеца успели

да 800.000 непријатељских
војника учинимо са свам
неспособним за рат.

Непријатељ има свако-
дневно огромне губитке на
нашем фронту, и немогуће
му је да их замени. Брзина
нашег напредовања не за-
даје нам бригу. Ми морамо
постепено тући непријате-
ља и десетковати његове ре-
дове, које није у стању да
реформира. Када ми нађемо
да је опортуно брзо нади-
рати, ми ћемо врло брзо
савладати уздрманог непри-
јатеља. Онда ће се прибли-
жити час дефинитивне по-
бедо.

ИЗ ЗЕМАЉА ПЛАЧА

Безбројне конфискации

Према разним аустро-угарским
листовама, аустројске власти кон-
фисковале су имања из саме сум-
ње да су могли починити „веле-
издају, овим лицима: Јове Сора-
ка из Гудућа (Босна), Богољуба
Јелића из Љубушког (Херцего-
вина), Борђа и Обрада Коваче-
вића из Колешка (Херцеговина),
Лазе Милића из Витојевца (Срем),
Миливоја Кртића из Платичева
(Срем), Уроша Тешановића из
Босанске Крупе, Димитрија и Ми-
ће Капурана из Дугавића (Бо-
сна), Николе Стефановића из Зе-
муна, Павла Стенћа из Земуна
и Миле Иванчевића, трговца из
Земуна.

Овако би човек сваког дана
могао да доноси на стотине пре-
суда о конфискации имања не-
срећних поданика крвавог и из-
безумљеног ћесара, и то све је
дино због сумње, да су, можда,
починали „злочин велеиздаје.“
Одиста, аустро-угарски злочинци
не знају више шта да раде. Али
варају се акорачују, да ће им то
исто помоћи кад дође до великог
суда и да ће распети народ, као
некада Христос, молити: „Опро-
стите ми јер не су знали шта су
радили!“

Само бабу не да

Познато је, да аустро-угарске
власти, у оскудици разних мета-

ла потребних за муницију и дру-
га ратна средства, одузимају сада
становништву сво метално посу-
ђе и друге металне ствари, па
чак скидају и звона са цркава.
Један старац из околине Новог
Тарга у Галицији, предајући вла-
стима, према њихову наређењу,
све што је имао од метала, ка-
зао је: „Од ео сам председнику
општине бакраче и светњаке од
бакра, вратио сам му и медаљу
коју сам добио у босанском по-
ходу; остала ми је код куће са-
мо — прангија, али њу не дам!“
— Мало је ко разумео старца,
коме код куће ништа није о-
стало сем дежмакаста баба!

Обарање целелина

(Подвиг авијатичара Робинсона)

Недавно је објављен кратак
телеграм из Лондона, који саоп-
штава, да је авијатичар Робинсон
оборио један немачки целелин,
који је летео над Енглеском.

„Дејли Мел“ објавио је сад
опис тога догађаја из самих уста
тога смелог авијатичара. Како је
тај опис веома занимљив саоп-
штавамо га нашим читаоцима.

„Пре него што ће напасти це-
лелин п. поручник Робинсон ле-
тео је пуна два часа у ваздуху
тражећи жртву. Он се био пред-
својим друговима заверио, да ће
оборити бар ј дан целелин. Кад
је први пут опазио целелин на-
лазио се на висини од 4000 ме-
тара. Непријатељска ваздушна ла-
ђа била је осветљена пројекто-
рима, кад се помолила из магле.
У истом тренутку енглески ави-
јатичар почео се лагано пети у
вис и изгледало је као да његов
апарат стоји сасвим вертикално
готово усправно на репу. Целе-
лин га очевидно још није био сва-
зио. Летео је даље мењајући
стално правац. Енглески авија-
тичар сам налазио се у истој те-
шкој ситуацији. Он је био то-
тово у зови ватре енглеских то-
пова.

Изненада, око 2 часа по по-
ноћи целелин примећује аероп-
лан и мењајући још убрзаније
правац гледаше да измакне своме
противнику. Шрапнели се распр-
скаваху свуда око њега. Шрап-
нели погодише и пробушише кри-
ла апарата Робинсоновог. Ситуа-
ција је била и за њега веома
критична. И он је био принуђен
да своје присуство у ваздуху са-
општава својим пријатељима. За
то сигнаљима саопшти: „Зауста-

вио сам га. Пустите ме да сам
завршим ову игру.“ Његови зна-
ци били примећени одоздо и ват-
ра из топова престаде. Отпоче
сурова борба између целелина и
аероплана, коју одоздо посма-
траху са грозничавом запетошћу.
Целелин отвори на аероплан тако
наклену гушчану ватру, да је ен-
глески авијатичар био принуђен
да се повуче у сенку једног об-
лака. Али се наскоро појави
опет. Пројектери су осветљавали
целелин и борба се могла лепо
посматрати. Задњи део целелина
већ је био у пламену. Његов др-
вени оклоп горео је. Неколико
резервоара са бензином били су
у пламену. При свем том, немачки
пилот држао је грозничаво крму.
При свом последњем нападу Ро-
бинсон се толико приближио це-
лелину, да га је чак о рзнуо
својим апаратом.

Ускоро је већ цео целелин био
у пламену. Тада енглески авија-
тичар остави циновску лађу не-
ној судбини и док је ова у упа-
љеној маси падала на земљу, он
се једним елегантним и гордим
летом победоносно спусти доле.

За овај јединствени подвиг до-
био је поручник Робинсон крст
Викторије, као и повчане награде
од богатих Енглеца, које износе
укупно не мање од 100.000 фра-
кака.

Извештај из Србије

Катарина Цвијовић учитељица,
Ресавска 76, извештава свога му-
жа Миладина С. Цвијовића учит.
и резер. официра да је примила
130'90 круна послати преко Да-
ринке и јавља да је са децом у
Београду здраво и поздрављају.

Жика Срећковић Битољска 60
моли за извештај о Милану Пе-
шићу порезнику из Владимирца.

Јулка и Лепосава Станковић,
Београдска 44 извештавају оца
Косту Станковића, фактора да су
новац примиле и моле да им и
даље шаље.

Јанко Јовановић трг. из Ва-
љева моли за извештај о Милу-
тину Јовановићу комесару, Ми-
лоју Јовановићу војн., Драгомиру
Јевремовићу болничару.

Драга К. Маринковић, из Ва-
љева, моли за извештај о Мићи
Маринковићу љаку.

Живана Старчевић, из Врчине
срп. тргованског моли за извештај
о Милану и Драгољубу Старче-
вићу војницима.

Љуба Маринковић из Гроцке

моли за извештај о сину Лази
Маринковићу војнику из Гроцке.

Вукосава Љ. Максимовић из
Београда извештава свога мужа
Љубу Максимовића инж. пуков.
да је новац у 1000'20 круна при-
мила. Јавља да је са децом здра-
во и моли за извештај.

Марица Р. шевић из Београда,
Сарајевска 26 моли за извештај
о сину Илији Рашевићу машинов.
који се је јавио из Солуна де-
цембра 1911. и моле за новац
Сви су код куће здраво.

Бранко Филиповић из Крагујев-
ца моли за извештај о Бојдану
и Божићу Павловићу оба из
Ромаће.

Јелена Петровић из Војводе
Добрица бр. 7 извештава мужа
Симу Петровића да је са мајком
и децом здрава и да се привре-
мено налазе у Гроцкој.

Милева Ж. Саве Панчића из
Раље моли за извештај о своме
мужу Сави и сину Милану:

Стана Антонијевић из Београ-
да моли за извештај о своме сину
Лазару, чиновнику фабрике жи-
вљца.

Мита Деспотовић из Велике
Плане моли за извештај о Дра-
гољубу М. Деспотовићу војнику.

Цана Павловић из Крушевца,
јавља своме мужу Милораду да
је новац добила и да редовно
шаље. Са децом је здраво. Моли
за извештај о себи и браћи Ђоки,
Тићи и Мији Дреновцу из Кру-
шевца.

Олга Јеротић из Краљева из-
вештава свога мужа Драгутина
кењич. мајора да је здраво и мо-
ли за новац.

Владимир Стојановић из Судца,
окр. руднички моли за извештај
о сину Милораду Стојановићу
војнику.

Љубица Трифуновић из Јаго-
дине моли за извештај о браћи
Душану Трифуновићу поручнику
и Милану Трифуновићу матуран.

Даница Тошић из Гроцке моли
за извештај о мужу Димитрију
војнику.

Марка Миловановића рез. ка-
петана извештава његова фами-
лијца да је у Крагујевцу ул. Јова-
нова 75 и да је примила 223'40
круна. Моли да се јавља и по-
шаље извештај за Рада.

Видосава жена Тасе Лазвића
опанч. из Београда Молерова 81
моли Милутину Ђукића опанч.
да јој пошаље 3000 круна од
њеног новца јер је у великој
оскудици.

Ф Е Л Т О Н

Борбе око Горничева

— Од нашег дописника —

Светозар Камњ, редов нашег
пука, који је учествовао у ско-
ратним борбама око Горничева
овако одписује своје утиске:

„Када смо 31. августа вршили
напад на висораван која се стр-
м спушта са североисточне стране
на Осирво ома језеру а у поднож-
ју његовом налази се село Па-
тели морали смо, сићи у један
поток да би се што више при-
ближили Бугарима. У овом потоку
најбоље смо на лешеве и еквих наших
војника из... пука. Лешева је
било 30—40. Видело се по ле-
шевима да су сви побијени од
Бугара, јер већином су овим јд-
лицима били одсечени носети и

уши. По томе смо закључили да
су они жртве бугарског варвар-
ства, јер се тако само Бугари
свете. Баја Гањевци су им поса-
дали оделон цокуле да би се сами
снабдели потребама којима се
које им њихови савезници не мо-
гу дати. Лешеви наших и бугарских
војника били су страшно уна а
жени и већ у распату, тако
да им се од смради није могло
приближити да би се бар упова-
ванем угазала последња хриш-
ћанска дуж ост.

Ереме је било вртоглено и ми
смо морали тудатроћи без задр-
жавња. Али пред овим страшним
привојом од кога нам се кожа

јежила многи се од нас зарекох
да ће се одужити тим варварима
на овим нечувеним зверствима.

Борба је била у јеку. Наша
два пука нападана су непријате-
ља са удруженим снагама. Успе-
ли смо убрзо да побиснемо Бу-
гаре са првог положаја и према
добивеном наређењу задржали смо
се пред првим брдом, где смо и
м ли саче а и даље запо ести.

Вече се почело спуштати кад
је мој вод добио наредбу да из-
визи терен а нарочито ј дан Љу-
вик који се испред нас ди ао у
небеса и крио под облаке. Овај
је љувик био највећи од свих
осталих у том реду. Са водом
сам наравно, пошао и ја. Пави-
ћајући терен на коме смо се за-
ставили, када смо непријатеља по-
тисли са првих положаја, наиђе
мо нас неколицина, који смо у
групи ишли на један топове и

третнак. Већ је био мрак и ми
једва у помрчини нађемо четири
трилике, које су седеле иза са-
мог предњака.

На једном чудном ове речи „о,
бје Радисавел тука“. То су били
Бугари који су звали неког сво-
га друга, масићи да је он један
од нас. Према издатом наређењу
да не пуцамо тећ само да зви-
ђамо тећен правили смо се глуви
према њиховом позиву. Они о лет
поволише и позваше по други
пут. Ми одговорисмо кало даље и
кад они остивше да смо Срби
почеше викати да се предамо.

Кад су видели да ми немамо
ту напету оуше из пушака на
нас. Срећом нису ни једна од
нас погодили и тако се наш вод
по извештају терена врати на
траг, а ја са вођом патроле Ра-
домиром Рушићем и још троји-
цом останемо те ноћи на пред-

стражи. Све до саме зоре ослу-
шкивали смо да ли Бугари ко-
пају ровове и шаљиве. Кад се
поче дан намањати Бугари нас
спазивше са љувика и бацивше на
нас једну бомбу, која не имаде
никакво дејство.

Првог септембра око 10 часова
пре подне наша три вода у стре-
љачком строју подвукосхе се под
љувик и потом почехе пети уз
брдо, непримећени од непријате-
ља. Други делови почели су пре-
лазити једну љиву која је била
пред нама у једној дољви. Тек
што су они прешли преко љиве,
Бугари осуше ватру на њих са
љувика. Бугари су пуцали само
из пушака јер изгледа да интра-
леза нису имали. Наши митраље-
ви одпочехе да праште са свих
страна. Наша три вода нису мо-
гли даље напредовати јер би се
лико излужили и изшој и непри-

РАТНА СИТУАЦИЈА

У „Матену“ даје генерал Берто следећи ток војних операција: Операције на разним бојним пољима развијају се доста брзо, изузимајући на извесним секторима, где савезничке трупе очекују згодан моменат да са великим ефективима делају. То очекивање неће дуго трајати. Немци помишљају да сузе фронт из стратегијских разлога. На фронту Соме, северно од реке, наше се операције у дослуку са енглеским трупама лепо развијају; наша акција не може бити ни бржа ни спорија него се она управља према напредовању енглеске војске која има да осваја врло тешке положаје и да их затим очува. Наше су трупе прешле Комби и нападају друге непријатељске положаје. Јужно од Соме наше

напредовање је с дана у дан све боље и начин на који се врши даје наде апсолутног успеха.

На фронту у Галицији, руски се напор осећа нарочито на левом крилу армије генерала Брусилова који силно напада непријатељске линије.

То је класичан маневар, који је до сада дао сјајне резултате, који би било узалудно напуштати и тражити друго што. Напредовање десног румунског крила у Ердељу мора олакшати задатак армији Лешчинског.

Што се тиче претпоставке, да ће Бугари предузети офанзиву на Дунаву, није апсолутно могуће. Ми можемо бити потпуно мирни у томе погледу. Бугарске операције ма како их они предузели осуђене су унапред на крвав пораз.

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Влада у Солуну.

Комитет Народне Одбране у Солуну саопштава да ће привремена револуционарна влада доћи у Солун.

Парламент.

Јављају из Атине да ће Венгелос сазвати бавшу скупштину у Канеу.

Атентат на Венгелоса.

„Елефтерос Типос“ јавља да тајна енглеска полиција трага за једном личношћу која је примила суму од 30.000 франака да иде у Кане и убије г. Венгелоса. Исти лист јавља да је брат те личности ухапшен.

Са парастоса Николе Ванића

Данас је даван парастос по Николи Ванићу окр. начелнику, на коме је присуствовао велика број његових пријатеља и поштоваца. На парастосу су из почетка суделовали г. архимандрит Лукијан, Сава Рабреновић свешт. и професор и Подихрон Николић окр. протојерј.

Савезничка цензура.

Из Атине извештавају, да ће од данас савезничка цензура почети функционисати у пошти и телеграфу у вароши Трекату а кроз три дана у пошти вароши Јањине.

Узалудна претња.

Грчка војни министар спрема једну листу сфандира који су се придружили револуционарном

покрету. Они ће бити отпуштени из редова грчке војске. Јављају да се је острво Тенедос придружило покрету револуционарном.

Последњи бакрач.

„Београдске Новине“ од 4. августа доводе, да сви они грађани окупираних области, како Аустројанци називају територију Србије, којима је ма из ког разлога остављен последњи бакрач или какво друго бакарно посуђе, морају и то предати „Уреду за прикупљање“ најдуже до 15. августа, што значи, да је све то да сада покупиљено. „Београдске Новине“ не важу том приликом, да ли ће и српско становнштво добити гвоздену медаљу за усвојено; али ми ипак га, августујемо, да ће усвојена на њих остати трајао и дубоко усађена у све великој души Србијској.

Савезници ниће закључити мир.

Велика рускаг двостова говоре са олушевљењем о скандинавској конференцији на којој је решено да се не интервенише код ратујућих странака да се закључи мир.

„Новоје Време“ пише да Немачка треба да се обрати за закључење мира неутралним државама него директно са њима које ратују са њом.

„Рач“ каже: Савезници ће закључити мир онда, када буду

централне државе потпуно слободне.

Револуционарне прокламације.

Из Атине извештавају, да су агенти тајне полиције опколили једну кућу у улици Проаписи, где су биле припремљене револуционарне прокламације које су требале да се прилепе на разним местима престонице.

Немачки сумарен.

Један немачки сумарен заставио је једну грчку крстарицу од чије је посаде сазнао имена лађа које су револуционари реквизирали.

У области Корче.

Прера извештајама из Корче Бугари су разрушили мост на Деволу близу Пендевуна, да би спречили бугарским бегунцима да прелазе на грчку територију.

Повлачење у Ердељу.

Из Берна јављају да је митрополит у Ердељу изјавио у мађарском парламенту како је 8000 деце умрло приликом повлачења војске у тој области.

Догађаји у Канеи.

Јављају из Канеје да су резервисти Крићани позвани под заставу и да је цензура у тој вароши укинута.

Долазак Јоану-а.

Јуче је приспео у Солун пуковник Јоану, командант 8 корпуса на Крфу са својим штабом, многим официрима и готово свима подофицирима 8 корпуса. Пуковник је са свима официрима посетио генерала Зимвракиса и комитет Народне Одбране.

Бугарски заробљеници

Јуче по подне сведено је више бугарских војника у заробљенички логор. Ови Бугари су изгледали бедно мртви, рђаво одевени и силно изнурени а што је карактеристично, то је да је међу њима било и старијих људи из последње одбране. Види се да је Бугарска напрегла последње силе и напоре да спасе опљачкане територије, али ће, ако Бог да, ускоро изгубити и оно што је на по лон добила од великодушне Русије.

Захвалност.

Господин Коста Чобановић арт. капетан предложио је 50 драхми да се размени сиротним српским избеглицима а за некој

душе својих родитеља Борђа и Љубице.

Г. Дим. Јевтовић — Полицајца наставник гимназије, предао је комесару српског избегличког логора 10 ком. своје књиге „Сећање на Отаџбину“, да се раздјелима школе у избегличком логору и избеглицима у логору, као његов поклон.

Владина Комесари у име ђака и сиротних српских избеглица и овим путем изјављују дародавцима своју захвалност.

Из канцеларије Владиних Комесара 17. септембра 1916. год. бр. 1446. Солун.

Последње вести

Савезнички авијатичари

Амстердам, 18. септ.

Седнице Рајхстага одложене су за октобар. Савезнички су авијатичари летели над Брислом Један између њих Белгијанац сишао је врло ниско, а летео је булеваром изнад самих кућа, бацајући прокламације и поздрављајући своје земљаке који су га акламосвали.

Смењен генерал

Берн, 18. септ.

Генерал фон Веден, смењен је са положаја команданта на фронту код Соме. Немачки листови не упуштају се у дискусију о војној ситуацији.

Говор канцелара

Париз, 18. септ.

Немачки канцелар изјавио је у Рајстагу да је румунски посланик у Берлину 5. фебруара уверавао да ће краљ успети да одржи Румунију у неутралности.

Затим је отпочео поново преговоре са Русијом, која је тражила да њена војска пређе преко румунске границе. Али се Румунија вели канцелар преварила и у политичком и у војном погледу. Канцелар признаје да су се огорчене борбе водиле на источном и на западном фронту од почетка јула месеца. Упорни напади Англо-Француза стално се продужује.

Англо-француске трупе имале су извесне успехе. Ми смо се морали повући за неколико километра. Ми јако жалимо што смо морали поднети велике губитке у људима и материјалу, али је то неизбежно било у тако силној борби. На завршетку говора, канцелар је са пуно туге говорио што за сада Нетачка не може преговарати о миру јер Савезници неће ни да чују. Али ће Немци и даље трудити да дођу до мира који би земљи донео добра. (Радио).

ПОШТА

Саопштења

Да изводи предетати Срп. Ген. Консулату г. М. Војислав Станчић срп. избеглица за пријем писме; Милан Штерић поштар по бр. 2704; Викторија Радичевића учитељица код г. Штерића.

За Србију

— Божа Туцаговић потпуковник моли Борђа Ст. Костића судију, сада при Црвеном Крсту у Женеви, да извести његову супругу Напу у Чачку, да је жив и здрав, и тражи да га извести о здрављу свију њих.

— Пешад. поручник Александар Јовановић јавља се страпу Милвоју Јовановићу — Београд — Класна Дутреја, да је са браћом: Добром, Марком и Апом добро и здраво. Вугашић је у Француској. Пошта 414.

Са нашег фронта

Српски званичан извештај

Солун, 18. септембра.

17. септембра после снажне артиљеријске припреме која је направила страховит покољ у бугарским возовима, извршила је наша пешадија сјајан напад на Крџакчалан и истајно овладава свима његовим деловима. Бијно поље покривено разлетим бугарским лешевима представља ужасну слику. Отаџба Бугара разбила се у паничном страху. Четори пољска топа, доста митралеза, пушка и другог ратног материјала ишло је у наше руке, као и доста заробљеника.

На бојном пољу нашли смо и жалосне остатке наших рањеника од 13. септ. које су Бугари довршили и унаковили; међу њима је и леш храброг потпуковника Драгомира Марковића.

Наше наступње се ишодужава.

јатељској ватри. Ја сам се био залепио уз једну степену и вребао сам као и моји другови тренутак када ћу се примаћи непријатељу.

Осам наших митралеза сигнало је смрт свуда, куда су њихова зрна досијала. Чим би они за тренут престали дејствовати ми смо се користили приликом и један по један пели уз брдо готово као вешанице. Када се приближимо Бугарима на једно двадесет метара, они унезверени и убезбеднути стругнуше у ванично бегство. Бугари нису смели ни пушке опалити на нас, јер чим би помоћила главу из шанца наша артиљерија би свом жестином на њих пуцала. Наша артиљерија косила је као смрт на чак ни нама није било најпријатније од не, јер смо се били доста приближили на домаку њене ватре.

Дакле, довољно је било да нас

Бугари само примете на да побегну. Ми комотно уђосмо у њихове шанчеве и заузесмо места. За нама стигоше и друге наше мете и тек што се смесисмо, Бугари се повратисше натраг и почеше да врше неки контра напад. Ми журисасмо на њих и најурисмо их за тили час у бегство. За време ове кратке борбе. Бугари су ихали врло много жртава. До душе и ми смо имали доста рањеника јер кад смо потисли Бугаре са положаја они су се склонили у једну шуму док смо ми били на чистину. Та шума, управо забран, налази се северозападно од Горничева. Била је срећа, морамо признати, што Бугари у овом забрану нису имали ни један митралеза. Врло много бугарских лешева нашли смо у првом шанцу као и на другим, заузетим, њиховим положајима А-

ли ко је могао обраћати пажњу на ове. Ми смо тако рећи прелетели са љубика у прву шанцу те се и нисмо имали кад освртати на бугарске лешеве. За нас је у том тренутку било главно пуцати на живе курјаци, а о мртвима није се могло водити рачуна.

После кратког времена, устели смо да истерамо Бугаре из те шуме односно забрана, и они се скрклаше у таласасто Леринско поле. Главни је посао био отераи Бугаре са љубике, а по том је ишло све као намазано. Гледајући како пред нама Бугари беже, добили смо неки неодолан полет. На челу нашег вода, дакле испред нас ишао је за све време наш водник поручник Радомир Ђорђевић који нам је својим држанем и својом неустрашимшћу уливао толико храбрости, да смо

као овде ишли слепо за њим. Да се он ба по у море и ми би то учинили.

Према нама Бодољуба Петровића, чија је чета била на десном крилу наше дивизије, Бугари су 30. августа у вече навали његов батаљон и доврли на десет корачаји до њих. Ту су заустављени и одбачени натраг. Сустрадај је наш батаљон извршио јуриш. Бугари нису ни смели тако рећи сачекати напад. Јер чим су наши навалили на њих они се дадоше у бегство. Тада само стрелачки stroj оде за њима да их топа а два вода засталоше у једној равнини, пошто није било потребе да се замајају. Тек доцније и они водови кренуше се напред и предузеше и они гонене Бугаре. Бугари побегоше све до изнад села Горничева, јер се по гаду главног љубика нису сме

ли задржавати за својим положајима, да не би били сви заробљени.

Разне вести

Леон. — У Крапоу, у Француској ухапшена је једна млада девојка од 18 година која је служила у једној богатој кући уклапа око 100 хиљада франака.

Париз. — Овде су ухапшена три бугарска заробљеника, који су били доведени са солунског фронта у Марсељ. Успели су да побегну из логора и преобучени су дошли у Париз.

Петроград. — Руски министар просвете издао је указ, којим се у свима руским просветним заводима забрањује учење немачког језика.

Оросди -- Бан

Централа:
Краља Ираклија бр. 5.

Препоручује:

Све врсте конфекционе робе.
Велики избор одела, ша-
шира и т. д.
Разнообразно кућинско пла-
ве и порцеланско посуђе.
Све по цени врло умереној
и утврђеној.
Прима српски новац по
дневном курсу.
Услуга брза и тачна.

улица Венизелос бр. 8
Филијала:

Оросди -- Бан**ПАЖЊА СРПСКОЈ ВОЈСЦИ**

У СОЛУНУ ЈЕ ЈЕДИНА ФРАНЦУСКА
ФИРМА ЧИЈЕ ЈЕ СЕДИШТЕ
У ПАРИЗУ, УЛИЦА
ЛАФАЈЕТ 126.

ОРОСДИ-БАК

ЦЕНТРАЛА:
Улица Краља Ираклија бр. 5.
ФИЛИЈАЛИ:
Улица Венизелос бр. 4 где се говори српски
улица Венизелос бр. 8,
и улица Игњатија број 14.

ПОСЕТИТЕ РАДЊУ „ОРОСДИ-БАК“**Оросди -- Бан**

Филијала:
улица Венизелос бр. 4.

Препоручује:

Своје велико стовариште
најбољих вина и ликера.
Велики избор разних кон-
зерви, бисквита, чоколада, те-
ста, сапуна, масла и т. д.
Цене су врло умерене и
утврђене.
Прима поручбине и на-
бавља све артикле.
Услуга брза и тачна.

улица Игњатија бр. 14
Филијала:

Оросди -- Бан**Атинска Банка**

има част известити публику, о-
фицире и војнике, као и српске
избеглице да је отворила једну
филијалу

у дну улице која чини угао са
„Грчком Народном Банком“, а
према улици Венизелос.

По споразуму са Министар-
ством Финансија Краљ. Србије,
ова филијала узела је на себе
пошиљке новца њиховим поро-
дицама у Француској, Алжиру,
Тунису, Русији, Корзици у сви-
ма француским колонијама, у
Швајцарској, свима Савезничким
и неутралним земљама, као и у
главним варошима Србије.

Филијала је узела на себе и
следеће банкарске операције:

Куповину и продају стране
монете, емисију кредитних пи-
сама; налоге за исплате у свима
варошима Грчке, Европе и пре-
коморских земаља; берзанске на-
логе и исплате купона итд.

Сем тога, по налогу „Српског
Црвеног Крста“ примила је на
себе депоновање новчаних при-
лога који су му намењени.

Д-р АЛБЕРТ ГАТЕЊО**ЗУБНИ ХИРУРГ**

Дипломираног од Медицинског
Факултета и Школе за зубно
лекарство у Паризу.

Савршено лечи уста и врши
све модерне зубне радове за
3—4 дана

18-то годишње искуство
84 ул. Венизелос, 147 ул. Ег-
натија. 2—

Др. Константин Г. Мелетиу

Оператор општинске болнице
хируршке.

Лечење болести гинеколошких
и венеричних.

Примена лека 606.

Прима сваког дана од 4—6 по
подне у кабинету француске апо-
теке улица Франк бр. 35. у згра-
ди француске болнице. 9—9

Д-ца ДЕЗИ НИСИМ**зубни лекар**

Дипломирана у школи Зубног
Лекарства у Паризу.

ПРИМА од 9 ПРЕ

до 6 ПО ПОДНЕ

Улица Пердија бр. 25.

угао улице Венизелос број 84.

8—

ФАБРИКА ЦИГАРЕТА**„НЕСТОС“**

НАЈВЕЋА НА ОРИЕНТУ — 500 РАДНИКА

Специјалитети:

Нестос	Кики	Див.	1.—
„	Глубек	„	0:80
„	Јаки	„	0:65
„	Афрос	„	0:50

23—30

Посетите и купујте у Солуну све намарнице у најетар-
јој и најпризнатијој радњи

Колонијално-деликатесне робе**В. МУСИО**

ОСНОВАНА 1860. ГОД.

Улица Буагароктон бр. 6 у близини Централне Поште.

ОГРОМНО СТОВАРИШТЕ:

Свих врсти конзерви, Сардина, риба итд. Кондезованог млека.

Велики избор свих врста француских вина, ликера, ко-
њака, шампања итд.

Из првих фабрика: бонбона, посластица, чоколада, бис-
квита, разна теста итд.

Најфинији сејтин, путер. Свеће „Аполо“ и „Фуршје“.

Сапуни и парфимерије првог квалитета.

Разне минералне воде. Боја за обућу итд.

ЦЕНЕ УМЕРЕНЕ И УТВРЂЕНЕ

Сва је роба јевтинија но ма у којој другој радњи.

Продаје на велико и на ситно. 20—30

ПРЕПОРУЧУЈУ ВАМ СЕ

најбоље цигарете

„ВЕНИЗЕЛОС“

од 0:50, 0:75 лепта и 1 драхме

Продају се свугде

Главна продаја у филијалу „Атлас“ киоск „Бела Кула“

ФАБРИКА УЛИЦА ФРАНК БР. 28—30

54—

Српско Трговачко Друштво А. Д.

— СОЛУН —

Мисир Чарши бр. 3. (Сироћу Централне Поште
у згради Хотел „Слободе“—„Liberté“)

Обавља све банкарске, трговачке и транспортне послове.
Врши обичне и телеграфске новчане исплате за Србију,
Швајцарску и све Савезничке државе.

Прима новац на штедњу и чување.

Обавештења бесплатно. 17—30 УПРАВА.

ВЕЛИКОЈ МЕЊАЧКО-БАНКАРСКОЈ РАДЊИ**ВАРУХА САЛТИЕЛА И С. СКАПЕ**

Преко пута Тиринга — СОЛУН — ул. Венизелос 8.

Поверавајте ваше мењачке и банкарске послове, јер се
одликује својом солидном и кулантном радњом.

Врши све банкарске послове увек тачно и по дневном
курсу. 15—30

ГОСПОДИ! Препоручујемо Вам да и даље пушите само
цигарете из прве и највеће фабрике цигарета

САЛОНИКА

КАИРО — АЛЕКСАНДРИЈА — СОЛУН

Најбоље и најкусније цигарете и дуван свих врста.

Награђена првом највећом наградом на изложби
у Филаделфији.

НА ПРОДАЈУ У СВИМА ДУВАНЦИНИЦАМА

Нарочито „Миродато“ и ДУВАН ЗА ЛУЛЕ. 64—60

СИНОВИ Г. А. ЗЕРРА И К^О ЛТД.

— СОЛУН —

НАЈВЕЋЕ СТОВАРИШТЕ:

Позамантерје, чарапа, бижутерије, мариса, чизава, пантлика
платна, мушема. Париских артикала, женске
конфекције, гвожђарије и т. д.

— ЦЕНА УТВРЂЕНА —

Продаја на велико и на ситно по истој цени.